

NASLOV: NDH i njena politika genocida prema pojedinim narodima (svjedočenja preživjelih logoraša)

Autori: Jasna Eminović, Hikmet Krkalić, Aleksandar Vukanović, Milan Zečević

ISHODI UČENJA: Učenik treba da prepozna neke istorijske činjenice iz Drugog svjetskog rata na prostoru Jugoslavije; da razumije uzroke koji su doveli do tih događaja te analizira i suprostavlja iznešene činjenice na osnovu svjedočenja preživjelih logaraša; učenik razumije pojam multikulturalnosti i suživota (bogatstvo različitosti)

UZRAS: 14-15 godina (deveti razred)

TRAJANJE: 45 minuta

POTREBNI MATERIJALI I OPREMA: računar, projektor, nastavni listići sa raznim zadacima za učenike (grupni rad)

KORIŠTENI IZVORI (svjedočenja itd.):

kratki video o početku Drugog svjetskog rata na prostoru Jugoslavije: <https://youtu.be/cyRwCFGI2uY>
svjedočenje preživjele logorašice Zore Mulalić: <https://youtu.be/u9efGZEaRL8>

SCENARIJ NASTAVNOG ČASA

1) Uvod- Nastavnik na tabli upisuje pojam Drugi svjetski rat i traži od učenika da na na istoj napišu neki podatak vezan za Drugi svjetski rat („Oluja mozga“).

Učenicima se pušta kratki video o početku Drugog svjetskog rata na prostoru Jugoslavije.

Link se nalazi na youtube-u: <https://youtu.be/cyRwCFGI2uY>

2) Glavna nastavna aktivnost

Učenicima se najavljuje puštanje videa- svjedočenje preživjele logorašice Zore Mulalić. Video traje 13 minuta. Zahtjeva se potpuna pažnja učenika. Učenicima se sugeriše da tokom gledanja vode zabilješke jer će nakon gledanja uslijediti rad na zadacima po grupama.

Zabilježke selektovano vode po kolonama u tabelarnom pregledu (u prilogu):

Osnovni podaci o preživjeloj logorašici i njenoj porodici do dolaska u Sarajevo	Život u Sarajevu	Putovanje do logora	Život u logoru i deportacija

Formiraju se četiri grupe. Svaka dobija određene zadatke vezane za pregledani video.

Prva grupa: Podaci o svjedoku i njenoj porodici -grupa treba da odgovori na sljedeća pitanja:

1. Ime i prezime preživjele logorašice?
2. Datum rođenja?
3. Mjesto/država rođenja?
4. Odakle se doselio otac?
5. U kojem mjestu/državi su prethodno živjeli?
6. Šta je po zanimanju bio djevojčin otac?
7. Zašto je cijela porodica došla u Sarajevo?
8. Koji osjećaj je imala djevojčica pri spoznaji da dolaze u Sarajevo i zašto?
9. Gdje trenutno živi svjedokinja iskaza?

Druga grupa: Život u Sarajevu-grupa treba da odgovori na sljedeća pitanja:

1. U kojem dijelu Sarajeva je otac dobio novi posao?
2. Gdje se porodica smjestila (detalji)?
3. Koliko je tada imala godina?
4. Čega se djevojčica sjeća u ratnom Sarajevu?
5. Gdje je porodica pobjegla tokom bombardovanja?
6. Kada i kako je otac uhapšen?
7. Ko je uhapsio oca i cijelu porodicu?
8. Koliko vremena je porodica imala da se spremi i da li su se ikome javili?
9. Koji osjećaj je tada prožeo djevojčicu?
10. Gdje su odveli porodicu i čime su ih prevezli?

Treća grupa: Putovanje do logora-grupa treba da odgovori na sljedeća pitanja:

1. Da li se djevojčica sjeća sastava ljudi u „Uzdanci“?
2. Kada su ih sve prevezli, u koje doba dana i gdje?
3. Gdje su potrpali sve ljude?
4. Koliko dugo su putovali i ko je bio u pratnji voza?
5. Gdje su istovareni?
6. Gdje su stigli?

7. Čega se djevojčica sjeća po dolasku pred logor?
8. Kako je izgledao ulazak u logor?
9. Gdje su pokušali sakriti novac i zlato?

Četvrta grupa: Sudbina porodice nakon odlaska iz logora-grupa treba da odgovori na sljedeća pitanja:

1. Kakva je bila hrana u logoru?
2. Šta su radili muškarci u logoru?
3. Šta su radile žene, a šta djeca u logoru?
4. Kako su mučili muškarce kada pogriješe?
5. Kako su kažnjavali žene za prekršaje?
6. Kako su vojnici postupali prema djeci?
7. Čega se djevojčica sjeća iz logora?
8. Šta su Nijemci govorili da će uraditi sa njima?
9. Kako su napustili logor, koliko dugo su putovali i gdje su stigli?

Učenici po grupama odgovaraju usmeno, a ostale grupe prate odgovore; iste koriguju ili dopunjavaju („vršnjačko podučavanje“).

3) Refleksija

Razgovor o osjećaju sreće djevojčice koji se pominje na par mjesta:

- Djevojčica je bila sretna znajući da ide u Sarajevo, da li bila jednako sretna znajući da će izbiti rat?
- Objasni osjećaj sreće djevojčice u logoru (biti sretan u zatočeništvu???)
- Koje vrste nasilja si primjetio/la u ovom prilogu; objasni efekte istih na dob i spol osoba?!

4) Domaća zadaća (opcionalno)

Učenicima je sugerisano da pronađu na internetu neko drugo svjedočenje iz Drugog svjetskog rata ili da pogledaju neki film sa sličnom tematikom, te daju svoj osvrt na isti iz današnje perspektive razmišljajući o ljudskim pravima i slobodama.